

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ

دکتر مرگان قن ساز

متخصص طب سنتی ایرانی

دانشکده طب سنتی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

نگرش سازمان بهداشت جهانی به طب سنتی

- استفاده از ظرفیت طب سنتی و مکمل در کنار طب رایج در دستور کار سازمان بهداشت جهانی از سال ۱۹۷۸ قرار گرفت.
- سه دلیل مهم ترویج و توسعه طب سنتی:
 ۱. ریشه داری طب سنتی در باور و فرهنگ مردم و قابلیت پذیرش
 ۲. کل نگر بودن طب سنتی
 ۳. سهولت دسترسی و ارزان بودن خدمات

طب سنتی در جهان

- سازمان بهداشت جهانی در سالهای ظرفیت طب سنتی و مکمل تایید شده را به کشورها توصیه کرد.
- چین طبق قانون اساسی خود توسعه هر روش طبی را از سال ۱۹۵۱ مد نظر قرار داد.
- اداره طب جایگزین در سازمان ملی سلامت آمریکا در سال ۱۹۹۳ ایجاد شد.
- اخیرا بیش از ۵۱ مرکز دانشگاهی دولتی امریکا تلفیق دو طب را آموزش می دهند.

طب سنتی در ایران

- علیرغم قدمت چند هزار ساله طب سنتی در کشور حدود ۱۵۰ سال در استفاده طب سنتی فاصله ایجاد شد.

- رشته تخصصی طب و داروسازی سنتی از سال ۱۳۸۶ دانشجو می پذیرد.

- غفلت از این دانش و تجربه پرمایه به همان اندازه غیر منطقی و ناصواب است که چشم بستن بر دستاوردهای دانش پر شتاب و پیشرو روز.

علم طب سنتی

ابن سینا (قانون):

شناخت احوال بدن انسان از جهت سلامتی و بیماری

هدف: **حفظ سلامتی** و برگرداندن سلامتی در صورت بیمارشدن

اخوینی بخارایی (هدایت المتعلمین):

بجشکی پیشه‌ای بود که تندرستی آدمیان را نگاه دارد و چون رفته بود باز آرد از روی علم و عمل

تقسیم بندی علم طب

دو شاخه نظری و عملی

(۱) طب نظری:

دانشی که عملکرد طبیعی بدن انسان و عوامل مؤثر بر آن را که منجر به سلامتی یا بیماری می‌شوند بررسی کرده و نهایتاً پزشک را به تشخیص راهنمایی می‌کند.
شامل سه بخش:

(۱) امور طبیعی، (۲) اسباب و علل، (۳) دلایل و علایم

(۲) طب عملی:

آشنایی با روش‌هایی برای حفظ سلامتی (علم حفظ الصحه) یا بازگرداندن سلامتی (علم معالجات)

امور طبیعیہ

ارکان

امزجہ

اخلاط

اعضاء

ارواح

قوا

افعال

به وجود آمدن و تعادل انسان به آنها بستگی دارد

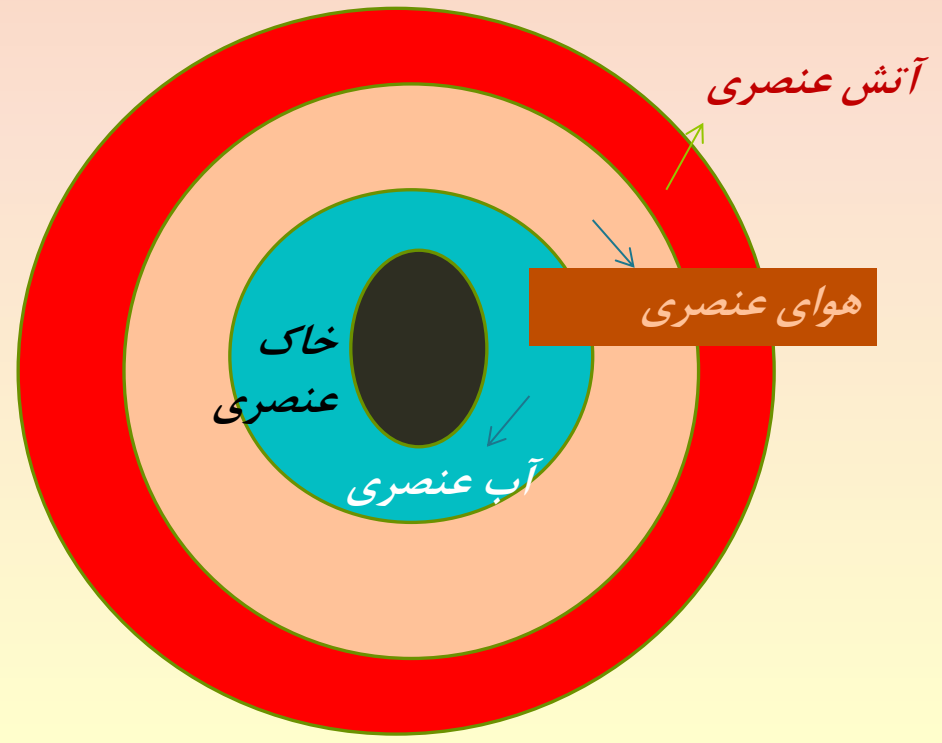
طبیعت

- مفهوم لغوی: به مفهوم آفریده های خداوند از دشت و کوه و جنگل و دریا و گیاهان و جانوران
- معنی طبی: nature و قوه مدبره بدنیه

ارکان چهارگانه

اجسام ساده غیر قابل تجزیه به غیر خود
همه مواد در عالم، از چهار رکن با نسبت‌های متفاوت

کیفیات

- فاعله (تأثیرگذار) : حرارت و برودت
- منفعله (تأثیرپذیر) : تری و خشکی

آتش	هوا	آب	خاک	چهار رکن
گرم و خشک	گرم و تر	سرد و تر	سرد و خشک	کیفیات اولیه
سبک ترین	سبکی نسبی	سنگین نسبی	سنگین ترین	

اخلاط

● مواد حاصل از غذا در بدن انسان

تولید اخلاط ناشی از هضم دوم (هضم کبدی) است.

اخلاط سالم تولید شده در بدن انسان چهار نوع است:

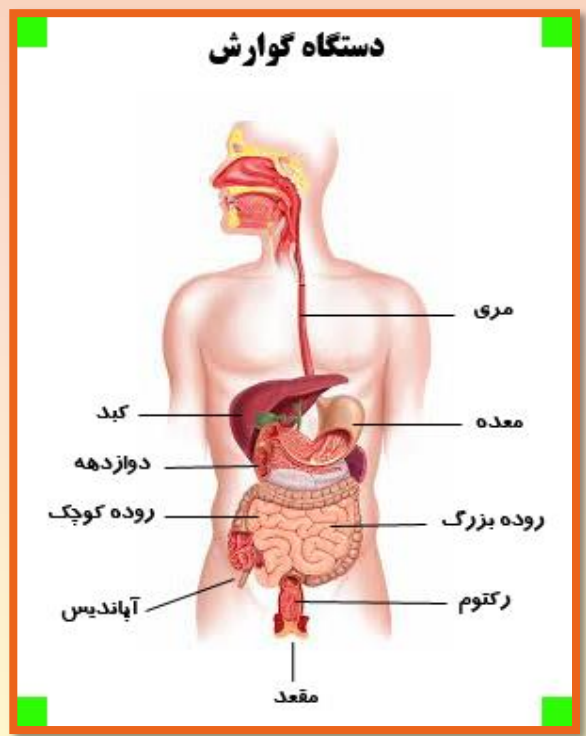
● صفرا

● دم

● بلغم

● سودا

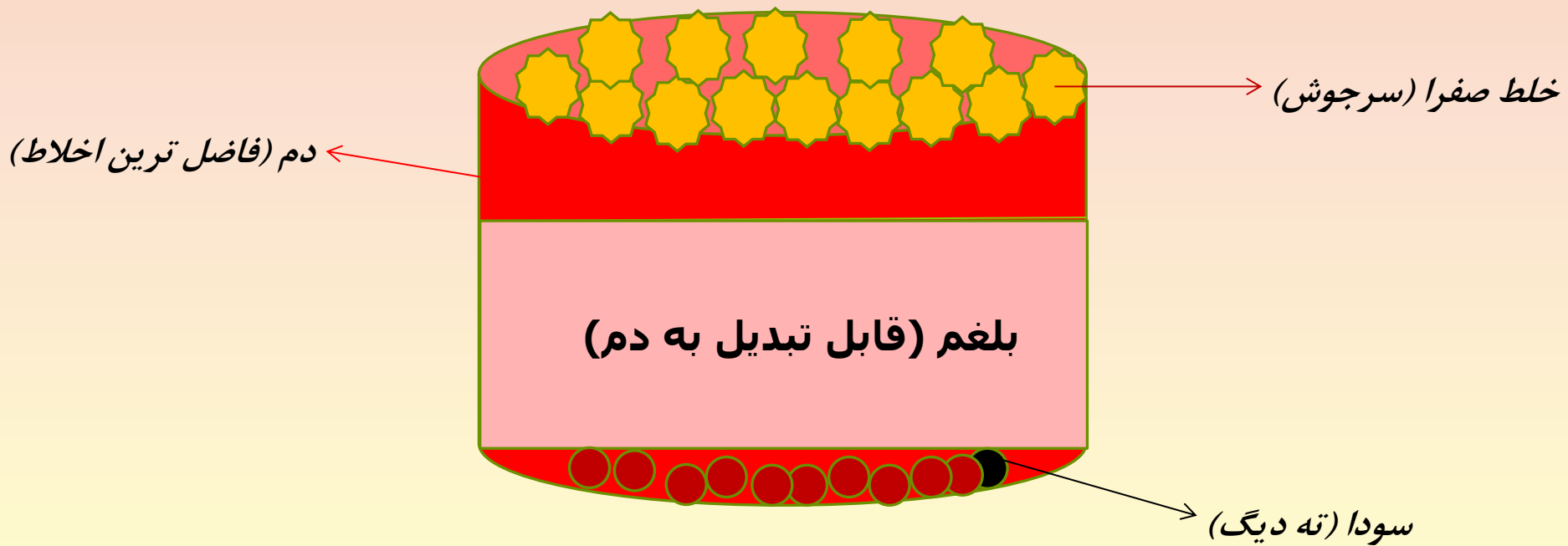
مسیر غذا در بدن

غذا پس از هضم در دهان و معده کیلوس معدی

کیلوس معدی پس از ورود به عروق ماساریقا و انتقال به کبد ایجاد کیموس کبدی (اخلاط چهارگانه)

تولید اخلاط در آشپزخانه کبد

خلط صفرا (گرم و خشک)
غالبیت آتش عنصری:
 ایجاد لطافت، نضج، سبکی و
 کاهش سردی هرچه بیشتر و
 حرکت بیشتر

خلط دم
غالبیت هوای عنصری:
 شکل پذیری، سیالیت بیشتر، و
 افزایش سبکی و لطافت و ایجاد
 تخلخل و فاصله بین ذرات
 اجسام (بخار آب)

بلغم (قابل تبدیل به دم)
غالبیت آب عنصری: ایجاد امکان
 شکل پذیری و قابلیت انعطاف

سودا (ته دیگ)
غالبیت خاک
عنصری: ایجاد پایداری
 و شکل دهی و حفظ شکل

